

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 176.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e48146/facsimile.pdf> (tilgået 30. maj 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

om ved dette maalet maatte findes mindre principmæssigt, naar de øvrige Forholdigheder herved.

Efter disse Bemærkninger har jeg kun troet at burde anføre de Hovedprincipper, der ere fulgte ved Udarbejdelsen af Udsætt. Man har da for det Første gjort Bærnepligt lig for alle Stænder og herved alle de Udsættelser, som efter de hidtil bestaaende Aarvninger fandt Sted, og man har ikke heller anset det for principmæssigt at behandle alle de, som ikke Udsættelser, saa dog Bærgenigheder, som ved Sagens første Forretning i Provinsialkommissionerne bleve foreslaaede. Kæmpe har vi faaet ikke troet at burde gaae ind paa den der foreslaaede lettere Tjenestetid for dem, der frivillig melde sig og vilde udtjene deres Bærnepligt paa egen Beslutning, ligesom man har troet det afsigende fra Principet, at Kjøbenhavn behøvet sin egen Væbning og ikke blev behandlet som de øvrige Indboerere i Riget. Udsættelsen af Bærnepligten er gjort til alle dem, der hidtil have været fritagne, og denne Udsættelse begynder med dem, som ikke endnu ere over 22 Aars Alderen (Eggsdragsalder), da man deris ved begynder at gaae ind paa den almindelige Udsættelsesalder, som fremdeles vil være det to og tyvende Aar, og deris nærværende Lov sætter sig til Aarvningen af 23de Sept. d. N. om en ekstraordinær Udsættelse af de hidtil Afværgenpligtige, som fulde foresatte blandt det 23, 24 og 25 aarige Mandfolk. Men ved Steden af den nye Lov, som ved Bærnepligtens Afværgenpligtige paalagdes en Aar Dørl af Sagens Indboerere, har man søgt at lette Tjæstet heraf, saaledt fra kunde for dem alle, og dette har man søgt at opnaa ved forskellige Bestemmelser, som jeg nu foretager sig at berøre. Efter § 9 vil saaledes Indbøereren i Kullerne først høre med Konfirmationsalderen eller 15 Aars Alderen, istædefor at det hidtil skulde høre fraa efter Fødselen. Fremdeles fal der, efter § 12, kun afbrødes et Aar for Soldaten, istædefor hidtil, som bestemt, de Bærnepligtige skulde møde paa Sessjonen alle for i det Aar, da Udsættelsen finder Sted, men desuden ved en foresaende Sessjon, for at deres Tjenestegjælden kunde afsjæres. For at undgaae de hyppige Aar har man indført et nyt Betragtningssystem for derved at udflyde dem, der ikke behøvede til Tjeneste til den paagældende Tid. Deris har man søgt at lette Tjenesten ved at overlade de Bærnepligtige en større Frihed til selv at vælge den Tid, hvori de vilde udtjene deres Bærnepligt, og Forsamlingen vil see af §§ 16 og 17, at det ikke blot er tilladt Bærnepligtige, naar de maatte bestemt at have den fornødne Kraft og Gøds, at indtræde i Hæren tidligere end den almindelige Udsættelsesalder, naar de kun ere over 18 Aar, men at de endog kunne erhøve Udsættelse hermed til det 25de Aar, naar de maatte ønske Saadant. Fremdeles har man troet at burde indbringe en altsed fri Ret til Stilling, saa at dette ikke som hidtil er gjort afhængigt af Orløggjælden af en Hændelse til det Offentlige; ligeledes har man ikke fundet nogen Betænkelighed ved at tillade Kammerbetjening, saavel ved Sessjonen, som ved de enkelte Troppesamlinger. Man har deris søgt at lette Byrden ved Tjenestepigten ved at indbringe en saa stor Frihed til Alotning som mulig, saa at Bærnepligtige kunne høre til ethvert Sted i Riget, blot med Hensetelsen fra vedkommende Raad, istædefor at der tidligere efter Omstændighederne enten forberedes Mandspas, eller Alotning sket ikke kunde tillades. Endvidere har man indbragt en lang fortte Ret til at rejse til Udlandet, navnlig hvoed de Randværgenpligtige angaaer, naar disse blot sørg for, at de i det Udland, hvori de burde oplyde deres Bærnepligt, ogsaa oplyde den. Af § 37 vil det erfares, at Bærnepligten i Fremtiden ikke er til Hindrer for at erhøve Værgenskab i Kjøbenhavn, saa at den hidtil bestaaende Indskrænkning heri er hævet. Endelig indbefatter Udsættelsen de Bestemmelser, som ere

anførte vedrørende med Hensyn til Bærgenpligtige, da disse naturligvis ikke kunne vedblive i samme Omfang som hidtil, naar Bærnepligten bliver almindelig, og det kommer til at paalyde Kjøbmandboererne, som hidtil have gjort Tjeneste i Bærgenpligten, samme Forpligtelse som de øvrige Statsborgere. Deris har man troet, at det i Regelen, forsaavidt ikke Omstændighederne i enkelte Tilfælde maatte frære det Modsat, vilde være billigt, at Kjøbmandboerere, som staa i den fæle Hør, under Udsættelsen af denne Tjeneste fritages for Tjeneste i Bærgenpligten, og deris naar de gik over til Forhærfningen indtræde i Bærgenpligten, og at deres Forpligtelse til at tjene i Forhærfningen herved opheves. Disse ere de Hovedtræk, jeg har troet sig at burde berøre for Forsamlingen, for at disse kunne tjæne til, foruden den tager Sagen nærmere under Behandling, at bestemme de Principer, hvorpaa det hele Forslag er bygget.

Paa derom af Formanden givne Anledning, vedtoges det enstemmigt af Forsamlingen, at det foreslaatte Udsættelsesforhold henvises til Afdelingerne.

Formanden opfordrede herved Forsamlingen til at vider sig angaaende Antallet af Komitens Medlemmer, om hvortid denne skulde udvælges af Afdelingerne, og om denne skulde forjæres ved frit Valg af hele Forsamlingen.

Ordfør. Jeg foreslaar, at Komiten bliver af den samme Størrelse, som den tidligere idag vedstode, saa at 10 Medlemmer udvælges af Afdelingerne og 5 ved frit Valg af Forsamlingen.

Schiern: Jeg foreslaar, at der kan vælges 1 af hver Afdeling og 4 af Forsamlingen.

Ordfør. Renten er ved et kort Tal, men jeg maa dog, med Hensyn til Sagens Beskæffenhed, de mange Interesser, der ved denne vilde være at tage i Betragtning, og den store Kundskab til forskellige altsed specielle Forhold, der udføres, anset det rettest, at der udvælges 2 Komitensmedlemmer af hver Afdeling og 5 af Forsamlingen ved frit Valg.

Da **Formanden** berører satte de trede saaledes fremkomne Forslag under Afstemning, erklærede Forsamlingen sig med 94 Stemmer mod 39 for, at Udvalget skulde bestaae af 15 Medlemmer, 2 valgte af hver Afdeling og 5 frit valgte af Forsamlingen.

Ordfør. Der er et Spørgsmaal, som jeg maa anse det nødvendigt allerede paa dette Standpunkt af Sagen at erhøve nærmere Oplysning om.

Formanden: Maafee den arde Rigsdagsmand nærmere vil vider sig angaaende den Omstænd, med Hensyn til hvilken han ønsker Saadant Oplysning.

Ordfør. Jeg troer, at det her staaer klart for Forsamlingen, for den Frihed til Behandlingen af det nu fremlagte Forslag, om Forværgningen af 23de Septembris angaaende den ekstraordinære Udsættelse af de hidtil for Bærnepligtige fritagne fal finde Afgjærelse under Sagen om almindelig Bærnepligt, Noget, som jeg vel har forudsat, men hvorefter det dog kan være forskellige Meninger.

Formanden: Der er all tidligere reet Interpellation angaaende denne Sag, der af Ministeriet er bleven besvaret.

Schiern: Det gjer mig ondt, at dette Spørgsmaal, uagtet to Gange besvaret, endnu kan givne Anledning til Tvivl. Der kan ikke indbrages under nærværende — om jeg kan bruge dette Udtryk — uafgjorte Sag en anden Sag, der all er afgjort.

(Mundt.)

Subscription paa denne Tidende udsendes i Kjøbenhavn hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Lunos (Nørregade Nr. 70), i Provinsbyerne paa de kongelige Postkontoirer.

Trods og forlag af Kgl. Hofbogtrykker Bianco Lunos.